

Szerkesztői iroda:
Nagyenyeden
A KIADÓHIVATALBAN
hová
lap szellemi részét illető
közlemények küldendők

Kiadóhivatal:
Wokál János könyvkereskedése
hová
az előfizetések és hirdetések
bérmentesen küldendők.
Kéziratok nem adatkul vissza.

KÖZÉRDÉK

Vegyes tartalmu heti lap.

Megjelenik minden vasárnapon.

Előfizetési feltételek:
helyben házhöz hordva vagy
vidékre postán küldve
egész évre 4 frt,
félévre . . . 2 frt,
negyedévre 1 frt.

Hirdetmények díj:
3 hasábos petit sorért, vagy
ennek helyéért 5 kr.
Bélyegdíjért külön 30 kr.
Nyilttér sora 15 kr.

Popp György kir. pénzügy-igazgató jubilaris ünnepélye.

A nagyenyedi m. kir. pénzügyigazgatóság tisztja kara Popp György p. ü. igazgató, pénzügyi tanácsos állami szolgálatának 25-ik év fordulójára alkalmából nagyobb szabású ünnepséget rendezett. — Az ünnepély lefolyása következő volt:

Délelőtt 11 órakor a kir. p. ü. igazgatóság és az alatta álló hivatalok személyzete testületileg megjelentek az igazgató hivatalos helyiségében s nevükben Tóth Sándor igazgató helyettes hosszabbabban vázolta a lefolyt 25 év történetét, üdvözölte a közszeretet és tiszteletben álló főnököt; ki erre könnyekig meghatva, — szintén hosszabb válaszban köszönte meg a megemlékezést.

Este, ugyancsak az ünnepelt tiszteletére társas vacsora rendeztetett a „Két Hattyú“ szállodában, melynek éterme a zsufolásig meg telt, s melynek népszerűsége bizonyára nem annyira a jubilaris hivatalos állásában, mint inkább hazafias magatartásában leli indokát.

A banketen megjelent a város és vidék számtalan notabilitása, kik Popp György urat megjelensége alkalmából a legzajosabb óvatióban részeseztették.

Az első felköszöntőt, a társas összejövetelt rendező p. ü. igazgatóság képviselőjében Tóth Sándor p. ü. igazgató helyettes mondta legelőbbször is az ősi magyar szokásnak megfelelően éltette ő felségét, a királyt, — melyet a megjelentek állva hallgattak végig. — Az után ugyancsak ő, sikerült beszédben vázolta a p. ü. igazgatónak, mint a szakirodalom kitűnő művelőjének — és uttörőjének érdemeit. Utánna Török Bertalan megyei főjegyző mondott egy nála már megszokott elegans beszédet, melyben a megye nevében éltette a p. ü. igazgatót.

Erre felállott az ünnepelt és remek beszédben vázolta az általános — és pénzügyi közigazgatási tisztviselők közt a multban fennállott, és a jelenben fennálló viszonyt. Sikerülten kifejtette, hogy a vármegyei és pénzügyi tisztviselőknek egy közös céljuk van: a megye közigazgatásának öntudatos

vezetése, melyet csak karöltve és közös erővel érhetnek el. — Azután Kovács Gyula polgármester éltette Krismanits Vilmos honvédszázadost, mint a társadalmi élet egyik jelentékeny tényezőjét, s gratulált neki rég megérdemelt kitüntetéséhez.

Beszélték még: Hegedűs az adózó polgárok nevében az igazgatóhoz szólott, később az orvosokat éltette; — Botka István diszes szavakban éltette a tanári kart további beszédeiben a bírói fegyhazi tisztviselőket, ügyvédeket s a lakészeket; — Havas Gyula tanfelügyelő a jubilaris nejét éltette, később a főnök és az alárendelt tisztviselők közt fennálló viszonyról szólott. Imreh József m. lapáti jegyző, a jegyzői kar nestora és disze, humorosan adta elő, hogy bár őtet az igazgatóság megbírságot, ő mégsem haragszik az igazgatóra; Krisevszky gyulafehérvári adóhivatali ellenőr, az adóhivatalok nevében egy szépen átgondolt beszédben éltette az igazgatót. — Dr. Winkler éltette a polgármestert; — Szilágyi éltette Dr. Verner főispáni titkár, mint jeles író; — Sebestyén Sándor a közkatonákat, az igazgatóság tisztviselőit. Szilágyi Gyula éltette az igazgatóban a román embert. — Versenyi (Besenyőri) éltette az igazgatót. — Horváth Miklós éltette Szilágyi Farkast.

Meg kell azonban emlékeznünk még a jubilaris néhány beszédjeiről, melyekben éltette a körjegyzői kart, az iparosok és kereskedőket s különösen azon nagyhatalmú előidézt szavairól, melyekben élteti a 48-as honvédek jelen levő képviselőjét Török Dániel volt volt 48-as honvédet és volt városi főispánt.

Lélek emelővé vált azonban az ünnepély akkor, midőn Török Bertalan főjegyző a Balászfavárról az ünnepélyre ájtott dr. Hosszú László igazgató tanárt éltette. Remek beszédben fejtette ki, hogy Balászfalva bár a megyében fekszik mégis izolálja magát. Ő dr. Hosszúba ki barátja ünneplésére elhozta szívét, az olaját hozó galambot látja, s azt izeni általa Balászfalvára, hogy hozzák el tevékenységüket a zöld asztalhoz; érezzenek velünk együtt, mert mi magyarok s a megye, bizonyára kellő fogadtatásban részesítjük őket. Erre dr. Hosszú azonnal szabatos és folyékony magyar nyelven vá-

laszolt. Kijelentette, hogy ő tanár s így nem politizál. De meggyőződése, hogy ha a haza minden fia egyetért, Magyarország oly erős lesz mint szikla mely minden viharral dacol. A közös hazára Magyarországra emeli poharát. Hogy a pohárköszöntő melyre a „Hymnust huzzták rá minő kellemes hatást gyakorolt“ s mily lelkes éljenzéssel lett fogadva, azt leírni sem lehet.

Külön ki kell emelnünk még, azt a rögtönzött, de azért tartalmilag és alakilag egyaránt kimagasló beszédet, melyet dr. Verner főispáni titkár mondott. Az ép oly jeles szónok, mint már is hírnevet szerzett író, fiatal lelkének egész melegevel beszélt a nemzetiségi kérdéstről. Elmondta, hogy az egységes és oszthatlan magyar nemzet, minden fiát egyformán szereti, mindeniket egyformának tartja, s mindenik előtt egyformán nyitva áll az ut, hogy hasson s cselekedjék hazája javára! Fényes bizonyítéka ennek Popp György hivatalos pályafutása. Komoly gondolkodás és tudományra valló megdönthetetlen indokkal igazolta, hogy a nemzetiségi kérdés a hazafisággal összeegyeztethető. Vajha ezt mindnyájan megértenék!

A dolog természetének megfelelően a p. ü. igazgatóság tisztikara megköszönte a vendégeknek, hogy szivesek voltak megjelenni, s Török Bertalan főjegyző felolvasta az eset folyamán Csató távollévő alispán és Novák gy. fehérvári polgármester továbbá Vizakna és Gy. fehérvári városi tanácsnak és dr. Hosszúnak üdvözölő sürgönyeit, illetőleg átirataikat.

A továbbiakról már nem reflektálhatunk, mert mikor e sorokat írjuk még az ünnepély javában foly.

Vármegyénk közgyűlése.

(Okt. 26.)

Hatvanegy pont állott a tárgysorozatban s elvontunk készülvé reá, hogy 2-3 nap alatt biztosan letárgyaljuk. Azt hiszem, voltak kik ebben a hiszemben fel is tarisznyáltak nyugodalmasan bekvártélyozták magukat. Akik a szomszéd községekben szüreteltek be néztek egy félóra s látva, hogy a szép számú közönség nagy megadással

TÁRCZA.

Ifju társim, jó barátok . . .

Ifju társim, jó barátok,
Emlékezem sokszor rátok!
Ringatja, hejh, sokszor lelkem
Dertűfényes nyilt orátok!

Itt a rideg, néma csendbe
Utánnatok elesengve,
Az a sok, sok édes dallam
Egyezzerre jut az eszembe.

Lelkünkön ha bus sohaj volt,
Hogyha szívünk álmodt rajzolt,
Dal kelőre s atatóra:
Egész éltünk csupa dal volt!

Vége, vége már a dalnak!
Ajkainkon csend ül, hallgat...
Ifju lombok szerteszállunk
Szárnyain a gyors viharunk.

Egyik erre, másik arra,
Mind erősek észre, karra!
Mégis... lelkét mindeuiknek
Ismeretlen bú takarja.

Szegény fiuk!... Nem csodálom!...
Tovafünt a boldog álom;
A pillangó sem repülhet
Himporától fosztott szárnyon.

A mezőnek sok virága
Mosolyog még tán reája,

De hiányzik édenéből
A kikelet bőve, baja.

És lehet, hogy a sors napja
Fénypalástját reánk adja;
És lehet, hogy mi leszünk tán
A jövendő disze, nagya.

Hir, dicsőség büszke fénye
Homlokunkat vonja fénybe,
És a jólét, mint a dajka,
Ugy ringat majd az ölébe.

Mindhiába!.. Más a vágyunk!
Visszasírjuk édes álmuunk!
Vissza téged, búvósbájós
Daltól zengő ifjuságunk!..

Szabó Jenő.

Gusztáv Adolf első szerelme.

— Fordította n-a. —

Stockholmban az I. Wása Gusztáv szobrával díszített lovagtéren áll egy nagy, ódon épület, a Brahe grófok palotája. Azok nemzedéke, kik e palotát építették és lakták, századunk közepén kihalt a gróf Brahe Magnus elhunytával, miután 1661-től Svédország grófi családjai között az első helyet foglalta el. Ezen ághoz tartozott Brahe Joachim, Wása Gusztáv sógora, azonban a család legkiválóbb és legnevezetesebb tagja Brahe Pehr volt, kit az ifjabb, vagy a „nagy“ Pehr néven említ a történelem. Ő alapította meg Finnország jólétét Christina királynő uralkodása alatt; a tudósoknak és művészeknek nagy pártfogója volt és mint nagyon tekintélyes egyén halt el 1680-ban. Unokahuga volt a szép Brahe Ebba, kit Svédország legszebb leányának neveztek s a ki történetünk hősnője volt.

1612-ben egy zord téli napon a Brahe palota egyik kényelmesen és fényesen burtozott szobájában a reggeliző asztal mellett ült Brahe Erna grófnő. Özvegy volt, de fiatalos, üde kinézése nem árulta el 45 évét. Kényelmesen szüresítte csokoládéját, midőn az ajtó kinyílt és a szobába lépett egy valóban igéző szépségű 16 éves fiatal leányka, Brahe Ebba. Boldog mosolylyal bájos arcán közeledett anyjához és ezen szavakkal: „Jó reggelt édes anyám!“ keze csókolt. „Hatalvó!“ hangzott a szeretetteljes válasz, „ezt az első bálnak lehet tulajdonítani!“

„Ah mamám nagyon is pompás volt!“ felelt Ebba, mialatt az asztalhoz ült és csészéjét ő is csokoládéval megtöltötte. „Mihelyest elaludtam, mindazon kellemes dolgokról álmodtam, melyeket az első bálnál élveztem.“

„Nos beszélj azokról nekem is valamit gyermekem. Szeretném tudni, mily bókokkal forgatták el fejecskédet táncosaid?“

„Kedvesek és udvariasak voltak mindnyájan, de különösen —“ Ebba akadozott s midőn anyja e felett kissé csudálkozva felpillantott, mélyen elpirult.

„Nos, ki volt oly kiválóan szeretetre méltó?“ kérdé Erna grófnő mosolyogva, „talán házuunknak egy közelebbi ismerőse?“

Ebba venakodott a válaszal, de rövid idő multával összezedte magát s mintegy kitérőleg felelte: „Mint házuunk régi jó ismerőse gróf de la Gardie tábornok foglalta el az első helyet táncosaim között.“

Az anya elégedetten mosolygott. Éppen ezt óhajtott hallani.

Reggeli után mindketten öltözött szobájokba távoztak, hogy két óra mulva lényes öltözetben a palota nagy elfogadó termében várják a látogatókat. Remélni lehetett, hogy ma bál után Ebba táncosainak nagy része nem fogja elmulasztani személyesen tudakozódnai a fiatal grófnő hogyléte felől.

Az első látogató, kit az inas a grófnőnek bejelentett, de la Gardie tábornok volt.

türi sorsát, de azért figyelmesen résen áll, visszatértek a sajtóhoz, mert hát mennél több a must, annál több a pénz!

Az elnökölő főispán ő ex. j. is nagyon pontos volt az ülés megnyitásával, melyet azon titkos elhatározással tett, hogy ebéd után nem tart gyűlést, jusson holnapra is. Előlegesen marasztalásul ki is jelentette, hogy igen örvend az érdeklődésnek, melyet a bizottság tagjai tanúsítanak a megyei közgyűlés iránt.

Kezdődött a tárgysorozat azzal, hogy a főjegyző elfogadásra ajánlotta a változatlan összegben megállapított 1893. évi megyei közgyűlés. Mit azonban a kereskedelmi miniszter jóvoltából az építészeti hivatal házbéréből nyert 200 frt bevétellel megpótoltuk s mindjárt el is osztottunk ugy, hogy 30—30 frttal megszorítottuk az állatorvosoknak fizetésüket is felemlesztő utáltalanját, 40 frttal pedig az elégtelen utazási alapot gyarapítottuk. Ezután három szavazás következett, a mi nyilván arra volt szánva, hogy keresztül huzzák azok elhatározását, kik szájukat egyszer sem akarták feltánni; bizony megtették ezt egymásután háromszor s a megyei és közjegyzői nyugdíjalpra, valamint a betegápolási alpra megpótadoztatták az érdekes közönséget.

Hosszu historia volna leírni az 1893 és 1894. évekre szóló közüti költségvetést. Semmiféle tárgy sem megy keresztül annyi retorikán, mint ez. Összeállítja a mérnöki hivatal, megindokolja, beadja az alispánnak, ez a közigazgatási bizottságnak, ez visszaadja az alispánnak, akkor kihirdetik, megy az állandó választmányhoz, onnan a közgyűléshez, ismét kihirdetik s akár rekurálják, akár nem, — a fellebbezési határidő után a kereskedelmi miniszterhez terjesztetik fel, ha onnét visszajön kiosztják a számvevőségnek a fizetések summáját, a közönség — ha tud — fizet, ez ismét bejön a számvevőséghez csak azért, hogy ismét kimenjen a vállalkozók, utbiztosok és utkaparók kezébe. Ez gondolom elég egyszerű kis munka, tény azonban, hogy ugy 107,000 frt kell hozzá, hogy teljesen roud legyen.

Az igazoló választmány szépen egybeállította azok névsorát, kik a jövő évben a törvényhatósági bizottság leg több adót fizető tagjai lesznek. Első közöttük Lónhart Ferencz püspök, utánna következnek Glüek Mór 3390 frt 45 kr, b. Bánffy Jenő 3044 frt 31 kr, gf. Teleky Károly 2999 frt 44 kr, Kovrig Tivadar 2956 frt 90 kr, Jónás Adolt. 2841 frt 88 kr, Bürger Márton 2170 frt 97 kr, b. Kemény Lázsló 1932 frt 99 kr, gf. Teleky Árvéd 1667 frt 69 kr adóval. Meg az 51-ik virilis b. Kemény Gerő is 376 frt 15 krt fizet, a 100-ik se fizet 240 frtnál kevesebbet, a 150-ik 180 frttal áll a sorban, a 193-ik pedig 138 frtnál állapítja meg a sort.

Lukács Béla keresked. miniszter üdvözlésétől szinte hogy elmaradjon vármegyénk! Ha az ellenzéki lapoknak teljesen igaza volna, akkor a Szapáry kormány átkos közönséges koszorúzói mivoltának régen vége lenne. Mar pedig tekintettel arra, hogy Lukács Béla miniszter vármegyénkben — Zalathánán született, törvényhatósági bizottságunknak is tagja, csakugyan csunyan tréfált volna meg a sors, hogy a mikor a mi üdvözlésünket s bizalmunk ki-

fejezését kézhez veszi, akkor már csak mint volt miniszter gyönyörködjék benne. Már mégis inkább ő fejezze be azt, a mit Barossal megkezdett, ez a mi óhajtasunk. A közjegyzői nyugdíjszabályzatot részben módosítottuk, részben nem. Csak már életbe lépne! Az ebtartási szabályzatot csakis enquist-val lehetvén megpreparálni, megbiztuk alispánunkat, hogy hát tartson egy ánkéket.

addig, míg a belügyminiszter meg nem írta. senkinek se jutott eszébe, hogy a szolgabíró csak akkor járhat el rendőri ügyekben, ha a közgyűlés reá felhatalmazza; mihelyt megtudtuk, hogy ehhez extra pecsétes levél is kell, — nem késtünk felruházni sorban valamennyi szolgabírót, a min ők igen fognak örülni.

Azt vártuk, hogy a keresked. miniszter rendelete az országos- és heti vásárok megrendszabályozása tárgyában hatalmas port fog felvetni a gyűlésen; azonban el lett fogadva azon indítvány, miszerint a keresked. miniszter kéresek fel, hogy a jobb és alaposabb adatok beszerzését megvárni s addig a statusnot fenntartani méltóztassék.

Következett a verespataki szolgabírói választás ügye. Rög nem látott abrudbányai és verespataki atyánkfiai szép számmal előttek az alkalomra, hát tenni kellett valamit a kedvükre. Nekiek Ebergényi Sándor, egy jól képzett fiatal verespataki kellett. Egy szóval sem disputáltunk el-leve: unisono megválasztottuk; ki is érdemelte s jövőre még több reményt is fűzhetünk hozzá. A közigazgatási biz. tagok megválasztása végett Z-yk Kálmán, Pogány János és Málnási Károly küldettek ki a szavazatokat beszedni.

Avegből, hogy ne higgyék az erdőszők, miszerint csak az állam, meg a püspökök adnak pensiot, határozatba ment, hogy a megye is beveszi őket a pensionisták közé.

Most derült fel Párai V. Elek bátyánk ragyogó napja. Sok szép indítványai közül kettővel megtudta nyerni az erdélyi nemes földbirtokosokat, kiket — szerinte — ővédelmez a pusztulástól. Azt mondta, hogy egyelőre meg van elégedve ezzel a kettővel s nem tartott még egy pártoló beszédet sem, mert a főjegyző egészen kedve szerint terjesztette elő az 1880. 45-dik törvényezikk módosításáról szóló törvényjavaslat és a dözma kárpótlás ki nem adott kamatainak kifizetéséről szóló bizottsági javaslatokat. Csak amugy döltek az Aprobata III. Rasz, 4-ik titulusa 1-ső artikulusának, meg a Leopoldi diploma 16. pontumának, azután 1748. IV. és IX. törvények §§-nak, a nemzeti jogcsillag védpaizsa alá lett helyezésnek el nem vitatható jogunk erősségét, alaposágát, hitelességét bizonyító ciatumai s ezzel szemben a jogcsorbító, vagyonyító patens rendeleteinek lesilányítása s miundezt betözte az a kérés a képviselőházhoz, hogyha hű akar lenni az 1848. törvények szelleméhez és betűihez, hát akkor bizony csak fizesse ki, ami minket megillet. Ugy véljük, hogy ha neki indulnak a vármegyék, a követek s a miniszterek, mégis csak szörnyűség volna, ha tovább is vissza tartanak a jussunkat! El is lett határozva, hogy a feliratot „használt szellemű pártolás végett” megküldjük.

Különbben a sem utolsó dolog, hogy hoznak igen fontos, igen derék törvényeket. Már a minő pl. az állategészségügyi 1888. VII. t. c. is. Ehhez hozzáadtak egy sereg rendeletet s nagy a gond reá, hogy fel ne fordul-

jon egy malac se anélkül, hogy gazdája meg ne sirassa s ezt az állatorvos ne konstatalja, reá huzva a sok § közül valamelyiket, a mely szerint lehet neki t. i. a malacnak megválni tisztességgel ez árnyékvilágtól. De hát nemcsak a malacok, hanem a borjak, ökrök, tehének, lovak, szamarak, ebek, kutyák, báránnyak, pulykák és libák, — szóval az emberen kívül az összes emlősök és szárnyasok mind a törvény és szabály szerinti életet tartoznak élni, minek legfőbb dirigense sz állatorvos. Már pedig addig, amíg tatárjárás nem lesz, amitől Isten óvjon, — annyi emlőse és szárnyasa van edes hazánknak s ezek annyi dolgot adnak a szegény állatorvosnak, hogy ime elő áll Rákosi Bálint s kijelenti, hogy még mindég távol állunk Madách ama kijelentésének valósulásától, miképpen sok az eszkimó és kevés a foka, mert ellenkezőleg: sok a dolog, de kevés az állatorvos, Ami nem is csoda, mert oly gyalázatos kevés fizetést és uti általányt adnak, hogy abból ugyan nem jön ki az emberfia. Nagyon is belátuk, hogy Rákosinak igaza van s egy szép felirattal fogjuk felidézni egy szebb jövő hajnalát.

De ugy veszem észre, hogy ha minden tárgynál így extemporizálunk, a „Közérdek” ezen közérdekű rovatát tulságosan igénybe venném. Tehát csak röviden említük fel, hogy Enyed városnak egy állatorvosi és erdőszí állomás rendszeresítéséeng edélyeztetett; Abrudbányának a katonai beszállásolás költségeinek fedezésére 1% megyei pótdó iránti kérése ez idejüleg teljesíthetőnek nem találtott, Vízaknának minden kérése és óhajtása meghallgattott s még a sósfürdő is az őt méltán megillet „gyógyfürdő” címmel és ranggal ékesítetett föl; az alvinci járás községeinek községi magtár-szabályzatuk jóváhagyott, Marosújvárnak 25,000 frt törlesztési kölcsön felvétele engedélyeztetett; Verespataknak egy adóvégrehajtói állomás, több községnek póthitel adato t. Meg lett határozva, hogy aki nem vadász és mégis puskát akar tartani, jelentsse be szépen, mint eddig.

A megyei monografia ügyében elvileg ki lett mondva, hogy azt megírattuk, a költségekre 1% pótdóót fizetünk s engedélyezését a belügyminisztertől kikérjük. Igaz, kell reá 10—12000 frt, ha becsületesen megakarjuk iratni. Sok pénz az igaz, de ha pl. mindenik rendezett tanács város követné Gyulafehérvár szép példáját és erejéhez képest megszavazna 1—2000 frtot; ha a káptalanok, taksarékpuztárak, vagyonos emberek, a régi, gazdag családok, jobb módu községek mindenike pár száz forintot ajándékozna, ha nem maradna ki egyetlen intelligens ember sem, a kinek rendes. tisztességes fizetése van, a ki 10—12 frtot adhat egy értékes munkáért, mely felderítené vármegyénk keletkezésének, fejlődésének homályos multját, festené ragyogó történetét, esetlenül veszteségeit, felmutatná nemzetségeinek jelesseit, akkor bizony nem volna szükség rovatokra sem. Kérünk is mindenkit, a kit vármegyéje érdekel, gondolkozzék egy kissé ezen; jó akaratu buzgalommal sok, ennél nagyobb és költségesebb dolog is sikerült. Csak válllatve, tehetségéhez képest áldozva juthatunk és kell jutnunk célhoz.

Három negyed volt 1-re, mikor a tárgysorozat véget ért. Néztük az órát, néztük egymást, hogy miként lehetett

Erna grófné egy rövid pillantást vetett leányára és látta, hogy a gyermek újra mélyen elpirult. Ezt jó jelnek vette.

Erre a tábornok azonnal belépett és üdvözölte a grófnőket. A mintegy 30 éves tábornok megjelenése igen kedvező benyomást tett. Gróf de la Gardie Jakab oly férfiu volt, ki igényt tarthatott a gyengéd nem tetszését megnyerni. Fellepése biztos, beszéde tüzes! A társalgás rövid idő alatt nagyon élénken folytatódott és a tábornok időzése sokkal hosszabbra nyult, mint egy csupán udvariasági látogatás szabályai megengedhették volna. Annaira, hogy de la Gardie szándéka bizonyosan egyéb lehetett, mint az Ebba bál utáni hogyléte felőli tudakozódás.

Az anya fel is használta az első alkalmat Ebbát a teremből eltávolítani, hogy egyedül maradjon a tábornokkal.

„Fogadja halás köszönetemet grófnő, hogy az én ki nem fejezett óhajomnak, önnel négy szemközti beszélhetui, ennyi szeretetreméltósággal eleget tett. Én katoná vagyok, nem szeretem a frázisokat, azért engedje meg, hogy kevés szóval, egyenesen mondjam ki, a mi a szívemet betölti: leánya kezét kérem grófné.”

„Tehat házassági ajánlat tábornok!” felelt az özvegy „Nem tagadhatom örömmel hallom ezt az ön ajkairól. De meggondolta-e jól, hogy Ebba csak néhány hét előtt töltötte be a tizenhatodik életét?”

„Ha a házasságnál a fiatalág hiba lenne grófnő, a mely nézetet én nem osztom, ugy ez a hiba napról-napra javul. Ezért lehetetlen hinnem, hogy ez ok lenne kéresem elutasítására.”

„Ha én e pontban engedékeny is lennék tábornok, még is megmarad nekem, mint anyának azon kötelességem, hogy oltalmazzak ily fiatal teremtest egy talán elhamarkodott lépéstől, mi évei után itélve nem lehet kizárva s a jövőben a remélt boldogság helyett elégedetlenséget hozhatna. A mennyire nem akarom óhajítását gátolni tábornok, egy kikötés részéről visszavonhatlan: engedjen időt a határozatra.”

„Grófnő, én már nem vagyok heves ifju, hanem megállapodott férfi” felelt a tábornok lekötélező mosolylyal. „Szívesen várok, míg Ebba szíve magától felém hajlik. Bizonyos vagyok felőle, hogy ez rövid idő múlva be fog következni. Ezt feltéve, kérem grófnő, tekintsen leánya jegyesének. Maradjon e titkos megegyezés csak kettőnk között, míg el jön az ideje, mikor nyíltan beszélhetünk róla.”

A grófné beléegyezőleg nyujtá kezét. „Legyen a mint ön óhajja tábornok. Auyai szívem áldása kísérfje őt és gyermekemet a boldog házasság kikötőjébe!”

Azon időszakban, mikor történetünk játszik Svédország trónján, egy, a gyermek cipőből még alig kinőt ifju ált, II. Gusztáv Adolf. Fia IX. Károlynak és Christina holsteini hercegnőnek és így Wassa Gusztávnak unokája. Született 1594. dec. 9 én. 1611-ben 17 éves korában nagy korusították és Zsigmond után, kit trónjáról letettek, lépett uralkodásra. Fialat évei dacára, testben, lélekben kész férfi volt, mindazon erényekkel felruházva, melyekkel a történelem Gusztáv Adolfról, a későbbi években oly dicsoitve és fényesen emlékezik meg.

Stockholmban a téli udvari ünnepélyek sorozata régi időkől fogva egy bállal vette kezdetét.

Ezt megelőzte a nagy „cercele”, melyet ő felségeik, a terembe lépések után azonnal tartottak, az általuk meghívottakkal. A cercele alatt az ifju király trónján ált; míg balján, egy lépcsővel lejjebb az anyakirályné foglalta el helyét. Ő felségeik előtt elvonultak a nagyméltóságú állásokat betöltő egyének, tábornokok, miniszterek, udvari méltóságok viselők és így sorba rang szerint, kik azon szerencsében részesültek, hogy az udvari ünnepélyre meghívottak. Midőn az urak elvonultak, következtek a dámák ugyanazon sorrendben. Mindenki egy hódolatteljes meghajtást tett a felségek előtt, melyet ők kegyelmes kezmozdulattal, vagy egy jószágos fejbólintással viszonzottak, némelyeket pedig legkegyelmesebb megszólításokkal tün-

tettek ki. Midőn Brahe grófné leányával a trón felé közeledett, a király ragyogó szemei mintegy megbűvölve tapadtak Ebba viruló arcára, melyek elől a leánya lesütötte nagy kék szemait. A király trónjáról fölemelkedett, mintha egészen le akart volna szállni, hogy hódolatát az elhajoló szépségű hölgy felő vigye, kit e helyen ily tökéletes szépségében először látott. Ki tudja mi történetetett volna ennyi szépség és haj büvös hatása alatt, de abban a pillauatban, midőn Ebba előtűnt elleggett, az anyakirályné kezét esendesen fia karjára tette, ki azonnal megértette, mit jelentsen e gyenge nyomás, mély sohajjal visszahanyaltott trónjára s a bájos gyermeket csak egy hódolatteljes fejbólintással üdvözölte. Szemei azonban követették a kellemetes alakot, amíg el nem tűnt a tömegben, csak azután fordult anyjához e szavakkal: „Még életemben nem láttam ily gyönyörűséges szép leányt!” Az anyakirályné nem felelt semmit, csak fejével bólintott fia szavait helybenhagyólag.

E pillanattól kezdve Ebba a királyra mély benyomást tett. Alig kezdődött meg a bál, azonnal megjelent a király szárnyasége Ebba előtt, hogy őt, mint ő felsége kiválasztott táucosnójét a következő polonaisre, urához vezesse. Gusztáv személyesen nyitotta meg Ebbával a bált.

Két szempár találkozott egy egyetértő pillantásban: Brahe grófnő és de la Gardie tábornoké, kik nem messze állottak egymástól.

Ha a tábornok szemei a legmélyebb aggodalmat fejezték ki a látottak felett, viszont a grófné szemei biztosították, hogy a most történt dolgok a közöttük megállapodásra jutott határozatot nem fogják keresztbe huzhatni.

Ebba a király karján lebbent tóra a parquetten. Még elég fiatal volt arra, hogy az őt ért kitüntetést egész nagyságában érezze. Nagyon könnyen megbocsátható büszkeség töltötte el keblét: mint a király választottja egész környezetén föllemeledett. Ezért nem látta az ártatlan, fiatal gyermek-leány a sok mérges és irigy pil-

ez? De hogy ez nak buzg

Alsófel Lukács

Nag

Mi

hetlen m nemzet f megyei k kezű, ha zaftas mi irányában meg.

A

azon fels nagy em még meg utódnak valósított kel és ál ipar, ma gyar álla Szécheny vánták e ságáért é

Ö

kormányo godra, a törekvése legfelsőb reménye

E

gyűlésébe renesse t

Fog

heti szül letünket zott mun melyre fe lommal t

Aj

Nagymélt pártfogási tevékeny törvényha zánk, net

Mé

Alsó-Fel Enyeden,

lantást, löveltek

„Sv lik”, mon nyörteljes mai napi részlete g

„N

kéletlensé héttel til királyom

„E

tűzzel, „ szebb éke jelenlét-v jat teljes

„A

Igy ragyogtak táncolt a nál és eg már a ba vét. Ebbá zies szívé

„E

király, h földön sz tani, hog deseire, abba a m ték. E pe csomban radnának

Své

Vaj is edes, k

ez? De bizony főispánunk nagy meglepődéssel kijelenté hogy ez nincs másképen s megköszönve a gyűlés tagjainak buzgalmat, éljenzés között a gyűlést bezárta.

Referens.

Alsófehérmegye közönségének üdvözléte Lukács Béla m. kir. kereskedelemügyi miniszterhez.

Nagyméltóságú m. kir. kereskedelemügyi Miniszter ur!

Midőn néhai Baross Gábor ravatala felett a feledhetlen miniszter váratlan elhunyt miatt gyászba borult nemzet fájdalom könnyeit hullatá: az erdélyi részek vármegyei között főrvényhatóságunk is nemcsak a szerencsés kezű, hatalmas gondolatokat vaseréllyel megvalósító, hazafiás minisztert, hanem különösen éppen az erdélyi részek irányában oly sok érdemet szerzett államférfit gyászolá meg.

A gyász e szomorú napjaiban aggódószívvél vártuk azon felsőbb elhatározást, hogy kire fog majd bízni a nagy ember súlyos felelősséggel járó öröksége, a minőt még magyar kereskedelmi miniszter nem hagyott hátra utódának. Esmünk, melyek kincseket érnek, ha célszerűen valósítottak, tervek, melyek létesítése nehéz küzdelmekkel és áldozatokkal van összekötve, de amelyek a magyar ipar, magyar kereskedelem hatalmas lendületét s a magyar állam tekintélyét emelik; törekvések, melyek a nagy Széchenyi lángszellema sugallatát követve vagyoniilag kívánták emelni nemzetünket, hogy áldozni tudjon szabadságáért és jólétéért: ezek képezték Baross örökét.

Ó Felsőge, legkegyelmesebb Urunk, Királyunk alkotmányos érzelmét követve, ez örökséget Nagyméltóságodra, a nagy miniszter leghűbő munkására, eszméinek, törekvéseinek s faradozásainak osztályosára bízta, mely legfelsőbb elhatározást örömteljes megnyugvással, biztató reménnyel fogadta Magyarország közvéleménye.

E közvélemény nyilvánult törvényhatóságunk közgyűlésében is, mely Nagyméltóságodat tagjai sorában szerencsésé tisztelhetni.

Fogadjá Nagyméltóságod, ki vármegyénket tekinteti születésénél fogva szűkebb hazájának, őszinte üdvözlőnként s azon kijelentésünket miszerint közzjóra irányzott munkássága iránt bizalommal eltele, mindazon téren, melyre fel leszünk hívva, kötelesegeinket hazafiás buzgalommal teljesíteni fogjuk.

Ajánljuk vármegyénket, melynek multját s jelenét Nagyméltóságod oly behatólag ismeri, jóindulatu kegyes pártfogásába, hogy a behégesztett sebek után új életre, tevékeny munkásságra utal s ezáltal szép jövőre hivatott törvényhatóságunk hathatósabban fejthesse ki erejét hazánk, nemzetünk javára.

Mély tisztelettel maradunk Nagyméltóságodnak Alsó-Felér vármegye törvényhatósági bizottságának Nagy-Enyeden, 1892. okt. 26-án tartott rendes közgyűléséből.

lantást, melyeket az öregebb és fiatalabb dámák szeméi löveltek feleje.

„Svédország legszebb virága az én udvaromnál nylik”, mondá a király, ragyogó szemével Ebbára egy gyönyörteljes tekintet vetve „s a véletlen nem engedte a mai napig, hogy őt láthassam. Hogy van az? Ki merészelte gátolni, hogy palotám küszöbét átlépje?”

„Nem az emberek voltak felség, hanem az én tökéletlenségem. Belépésem a nagyvilágba még ezelőtt pár héttel tiltva volt. Csak a tél kezdete engedte meg, hogy királyom szeméi előtt megjelenhessek.”

„És ezek a szemek”, szölt a király el nem titkolt tüzével, „lathatását forrón óhajtják. Ünnepeyeimen a legszebb ékesség hiányoznék, ha jövőben nem szerencsétlenné jelenlétevel. Megígéri a jövőben is, királyának ezen óhaját teljesíteni?”

„A mit felséged óhajt, az nekem parancs!”

Igy beszélgettek együtt az ifjak. Szemeik boldogan ragyogtak s arcuk átszellemült. E bál éjjelén háromszor táncolt a király Brahe Ebbával. És minden újabb táncnál és együttlétnél erősebben fellángolt a szenvedély, mi már a bajos gyermek első látáskor eltölté a király szívét. Ebbát előárulta pirulása lángoló orcái, hogy az ő szűzies szívét is ugyanazon érzelmek dobogtatják.

És mielőtt a bálnak vége lett volna, megvallotta a király, hogy forrón, lángolóan szereti, amint még nő e földön szeretve nem volt és semmisen fogja őt visszatartani, hogy őt Svédország királynéjává tegye. Heves kérdéseire, hogy osztja-e érzelmét és akarja-e őt követni abba a magasságba? Ebbá ajkai a boldogító igent rebegték. E peretől fogva Ebbá úgy érezte, mintha a paradicsomban élne s a földi kicsinyességek mind meseze elmaradnának tőle.

Svédország királynője!
Vajon ez álom nem volt-e nagyon is fényes, nagyon is édes, hogyszem megvalósuljon a közelben?
(Folyt. köv.)

Vármegyek felirata a dézma-kárpotlás ügyében.

Mélyen tisztelt Képviselőház!

Midőn az 1848. (erdélyi) IV. és IX. t. c. cikke meg szüntettek az urberisegot s ez által szabad birókossá tették azon osztályt, mely századokon át csak urberi szolgál mány megadása után élvezhette jobbágy telkének jövedelmét: a törvényhozás érezte, hogy az elvont nagy értékű jövedelemért a tulajdonosokrák méltányos kárpotlással tartozik, s ezért a kárpotlást a nemzeti becsület véd pájzsa alá helyezve, kimondta, hogy a magán földesuraknak az eddigi urberi tartozásokkal felérő tőkértek a közállomány által ki fog fizettetni hiány nélkül.

E kötelezettséget a magyar törvényhozás nem vált hatta be a bekövetkezett politikai események folytán. A kárpotalitási eljárást egy oly kormány vette kezébe, mely idegenül érzett az 1848. évi törvényhozás szelleme és a magyar földesurak iránt s melynek pénzügyi viszonyai nem is engedték meg a tartozást hiánytalanul úgy teljesíteni amint az 1848. IV. illetőleg IX. t. c. rendelél. Így történhetett, hogy évek multak, s végre egy évtizednél több telt el, midőn az abszolút kormány elhatározta, hogy a dézma t vesztett földesurak jogos igényei meghall gattassanak s részben figyelembe vétessenek.

Az erdélyi részekben csak az 1859. év augusztus havában tették közzé a dézma váltás iránti bejelentésekre vonatkozó eljárási szabályzatot, melyet a majd minden jö vedelmétől megfosztott birókosság elfogadott ugyan keny telenségből, de ő felségénél ismételve kérte jogos igényeinek teljes kielégítését. A dézma-kárpotalitás tőkeje és kamatai ugyanis nem feleltek meg a veszteség valódi értékének; nem akartak tontolóra venni, miszerint az ur beri szolgál mányok már 1848. évi július 1-én megszüntek s így ez időtől fogva méltán számíthatott a földbirókosság arra, miszerint a dézma váltás tőkeje azon naptól fogva kamatozék. Ehelyett a patens kimondotta, hogy a kama tozás csakis 1858. évi szeptember hó 15-én veszi kezdetét. Tezete e veszteséget az, miszerint a kárpotalitási eljárás nál az alapul szolgáló jövedelem 1/3 részét levonták keze lesi költségek címén, holott ilyenmő kiadást a birókosság nem tettek, mivel a dézma vagy személyesen, vagy a gaz daságnál alkalmazottak által szedték be s másfelől éppen az ily kiadásra inkább rászorult pápi javak és a szasz földi tulajdonosok dézma jánál csak 1/3 részt vontak le.

Végül az ugynevezett fiskális dézma k, melyek egyes földesurak birókába jutottak azon feltét alatt, hogy annak egytizenegyed (1/11) részét a fiskusnak sdják, minden kárpotalitás nélkül hagyták.

Meltyntalan volt már azon eljárás is, miszerint 11 év mulva adatott meg a váltás tőke; de jogtalan s nagy gon károsító volt az, hogy a lefolyt idő alatti veszteség fedezésére semminemő kárpotalítás, tőke-kamat nem adatott. A mélyen tisztelt képviselőháznak feladata e sérelmet or vosolni az 1848. IV. t. és IX. c. szellemében nemcsak az által, hogy a 10 év és 77 nap alatt vesztett hasznót a tőke-kamat kiadásával méltányosan kárpotalítja, hanem az által is, miszerint a kezelési költség címén, helyes indok nélkül levont 1/3-nak felerészét, t. i. 1/3 részt, szintén kár talaitási alapul méltóztassék elfogadni.

A mi pedig a fiskális jellegű dézma k szüntét kárpotalítás nélkül való hagyását illeti, abban az al azatos véleményben vagyunk, hogy mindazok, kik ily ugynevezett: „árendás dézma”-t bírtak, melyert a fiskus nak fizetett, ezen fizetés éztékének levonásával szintén kárpotalitassanak. Hiszen ezen dézma k az 1556-ban történt secularisatio után annyira a földesurak állandó birókába adattak, hogy — az Approb. Const. III. R. 4. titulusának I. articulusa szerint — a földesurak tetszésétől függőtt megváltani a fiskust illető dézma t, t. i. a tizenegyed részt; midőn pedig Erdély az Osztrákház uralkodása alá jutott, az 1691. évi december 4-én kiadott Leopoldi diploma 16. pontja biztosította a földesurakat a felől, hogy az azelőtt fi zezett bér mellett a dézma k birókában fognak hagyatni.

És, hogy némileg hasonló példát hozunk fel, ime ott volt az ugynevezett szász földi dézma, melynek 1/4-ét a fiskus, 3/4 részét pedig rendszeren a szasz papok, tanodák élvezték; a szasz papok és tanodák által biró 1/4 rész kár talaitva lett, sőt az Erdélyi 1848. VI. t. c. 6. §-a azt is kimondta, hogy: „a mennyiben fiskusi dézma magán csa ladok birókába akar örökös szerződés, akár királyi ado mány által jutott, a tulajdonos magán családoknak a köz álladalom által leendő kárpotalitása felől biztosítás nyuj tatott.” Ennek megfelelően joggal kerhetjük azt, hogy az akár szerződés, akár adomány után egyes földesurak birókába jutott fiskális dézma kárpotalitassék, a fiskust ille tett tizenegyed rész levonásával; mely eljárása joggal és méltányossággal teljesen megegyezik, s mely megváltásra vonatkozó eljárásnak törvényhozás után való megállapítá sát — az 1848. IV., illetőleg IX. t. c. teljes végrehajtása érdekében — a mélyen tisztelt képviselőház bő csességétől várjuk és reméljük, annyival is inkább, mivel tudva van, hogy a legnagyobb anyagi veszteség az urberi és dézma-váltások keskekedésével és szűkre szabott mértékével éppen az erdélyi részek birókosságát sújtotta, mely birókosságnak méltányos támogatása közgazdasági és nemzeti, politikai tekintetben is teljesen indokolt.

Mély tisztelettel maradunk.
Alsófehérvármegye törvényhatósági bizottságának. Nagyenyeden, 1892. évi október hó 26-án tartott rendes közgyűléséből.

Levelezés.

Marosujvár, 1892. okt. hó 27.

La Borda Kálmán Ünnepély.

Reméllem szívesen veendi a tek. Szerkesztőség, ha

egy ritka szép és lélekemelő ünnepélyről tudósítom be ceses lapja t. olvasóit.

La Borda Kálmán marosujvári sőjövédéki főtiszt, közéletünk szeretve tisztelt tagja, f. év június hó 1-én majd nem 42 évi hű és buzgó szolgálat után nyugalomba vonult.

Hosszu, küzdelemteljes, de híven teljesített szolgál atát Ó felsége a koronás arany érdem kereszttel jutal mazta meg, mely királyi kitüntetés f. hó 24-én délelőtt, a főbánya hivatal tanácskozó termében, az összes főbánya hivatal tiszt- és altiszt- kara, valamint a más hivatalok hoz tartozó tisztviselők jelenlétében ngos Blaska Ubáld bánya-tanácsos által ünnepélyesen adatott át.

Ha tudjuk, mennyi szenvedés, küzdelem az élet vi haraival, kétségbeesett harc a megélhetés nehéz gondjai val, mennyi tépelődés, mennyi harc a kélrelehetlen sors változó eszezelvényeivel jut osztályrésztül a hivatalnokai kar legnagyobb részének: akkor ezen legmagasabb helyről jött kitüntetés, mintegy felemelő és megnyugtató lehet reánk s bár jelenben La Borda Kálmán anyagi gondoktól ment életet élhet — néki is kijutott hosszú hivataloskodása alatt a küzdés és szenvedésből. — A királyi kitüntetés csak a jól és becsülettel elvégzett munkának a méltó elismerése, melyhez fogadjá legjobb kívánatimat.

La Borda Kálmán született Kolozsvárt 1834-ben, hol atya pénzügyigazgatósági hivatalnok volt. — Alig végez te gymnasiumi tanulmányait, már mint 16 éves ifjut a dusivámhivatalnál találjuk mint gyakornokjelöltet 45 kr p. p. napidíjjal s szolgálata ettől kezdve szakadatlan lán colata volt a törekvés, kitaró szorgalom és buzgóságnak, mely 42 évi szolgálat után f. év június hó 1-én ért véget.

De térjünk át az ünnepély lefolyására s lássuk éle tének főbb mozzanatait. Miután ngos Blaska Ubáld bánya tanácsos ur a szép számmal megjelent hivatalnokai kart értesíté az ünnepély jelentőségéről: Krémer György tordai sóhivatali főnököt és dr. Lukács Antal helybeli r. kath. lelkész urat kérte fel, hogy az ünnepeltet hívják meg az ünnepélyre. — Alig pár perc mulva harsogó: „éljen” kiáltások között lépett be az ünnepelt, kit igen meg hatott a nem várt és szíves hangu óvatio; s miután a szá mára fenntartott helyet elfoglalta, kezdetét vette a tulaj donképeni ünnepély, melynek kimagasló része volt az ün nepelnek hosszas és küzdelemteljes szolgálatának ismer tetése, továbbá az, hogy a bányásztnak sőjövédéki ágá nál ily kitüntetés majdnem 40 éve, hogy fordult elő.

La Borda Kálmán, mint említett 1850-ben alig 16 éves korában vétetett fel a dusi vámhivatalhoz gyakornok jelöltnek 45 p. p. napidíjjal; de alig egy évi szolgálat után 1851-ben a vizaknai sóhivatalhoz kerül, mint gya kornok s még ugyazon hóban helyettes mázsa-tiszt lesz a marosportusi sóhivatalnál 45 kr p. p. napidíjjal s ekkor teszi le az első hivatali esküt.

Később a tordai sóhivatalhoz kerül hivataltisztii mi nőségben, évi 250 frt fizetéssel.

1856-ban hasonminőségben és fizetéssel Marosujvárra jön s 13 évi szolgálat után 630 frt évi fizetéssel pénztár nokká promoveáltott.

Mint pénztárnok kevés ideig szolgált, mert 1870-ben a kolozsvári bányáigazgatósághoz nevezetett ki számtiszt nek évi 700 frt fizetéssel s innét három havi szolgálat után érdemeinek elismerésül sótárnokká lett előléptetve Marosportusra 900 frt évi fizetéssel.

Nem lennék eléggő igazságos, ha meg nem említeném, hogy La Borda Kálmán 1861—1885-ig hivatalán kívül az államnak rendkívüli szolgálatokat is tett, melyekért csak dicsérő elismerésben részesült.

Igy 1861. évben a marosportusi sóhivatal és só szállítási üzlet-igazgatósághoz számadási és fogalmazói teendőkre osztatott be.

1865—1869. pénztárnoki állást helyettesített, mi által az államnak nem csekély összeget takarított meg; 1871—1885-ig mint marosportusi sótárnok a nagy felelősséggel járó dohány nagy árudát is vezette, mely nem csekély teendővel volt egybekötve, s ez által egy tisztviselő fi zetést takarított meg az államnak.

E megbízatásnak pontosan megfelelt, s felmentésé kor dicséretben részesült.

Ugyancsak marosportusi sótárnoksága alatt bizatott meg a kolozsvári m. kir. jószágigazgatóság által a gy. fe hérvári kerülethez tartozó: marosportusi, maros-váradjai, sebeshelyi, krakkói és alvinczi kincstári birtokok kezelésé vel, melyet 1880—1885 ig teljesített díjtalanul.

Pontosságáért, szorgalmáért és használhatóságáért lett megbízva 1886-ban a kolozsvári bányahatóságtól, a só jövédéki ügyek előadásával s egyelőre ezen minőségben berendeltetett Kolozsvárra.

Megszűnven 1885-ben a marosportusi sóhivatal to vábbi szolgálatátelre Marosujvárra rendeltett, s 1886-ban sőjövédéki főtisztnek nevezetett ki, mely állásban 1892. június hó 1-éig híven becsülettel és mindenkitől szeretve szolgált.

Ezek La Borda Kálmán szolgálatának főbb részletei. Ezen életrajzi adatok felolvasása után a dekoratív kötetkezett, mely alatt a hányazzenekar a Himnusz-t játszott. Mintán az ünnepelt aláírta az érdemkereszt átvételét igazoló térítvényt és megköszönte a tisztviselők egyenkénti szerencse kívánatát, az egész tisztikar nagyságos Blaska Ubáld bányatanácsos vendégszerető házához lett meghívva villás reggelire, mely alatt a hányazzenekar válogatott darabokat játszott.

Az ünnepélymásodik része este folyt le, a menyiben az ünnepeltnek tiszteletére hivatalnok társai s Marosujvár intelligentiája — nőikkel vegyesen — a kincstári vendéglő éttermében egy igen szépen sikerült estélyt rendeztek a hányazzenekar közreműködésével. A felköszöntők sorát Blaska Ubáld bányatanácsos kezdte meg, poharát dícsőségesen uralkodó I. Ferenc József ő felségére, a magyar nemzet imádott királyára ültette, melyet a díszes társaság állva hallgatott meg.

Utánna Jancó Lajos ev. ref. lelkész La Borda Kálmán ünnepeltre emelte poharát, melyet dr. Bikkfalvi Károly felköszöntője követett, éltetvén Krémer György tordai sóhivatali főnököt, mint a ki minden ünnepélyünkön részt vett s a ki körünkben oly jól találja magát. Dr. Lukács Antal humoros felköszöntőben La Borda Kálmánt élteti.

Gelei Gyula bányatiszt az ünnepeltnek távol levő nejét élteti.

Jancó Lajos ngos Blaska Ubáld bányatanácsos urat élteti; ngos Koszta Vilmos főnökségéd Blaska Ubáldné ő nagyságát köszöntette fel.

Jovian Antal áll. isk. igazgató a főbányahivatal tisztjé és altisztjé karát éltette.

Ily kedélyes s vidám hangulatban mulatott a társaság éjjel utánig.

La Borda Kálmán ur másnap lakhelyére Gyulafehérvárra utazott, magával vivén egy kedves nap emlékeit.

És most, midőn hivatalos küldelmeinek a királyi kitüntetéssel vége szakadt, fogadja lelkem őszinte szerencse kívánatát; az isteni gondviselés életét testi-lelki épségében az emberi élet legvégső határáig tartsa meg.

Uj otthonában barátai jó emlékeiben s kísérje továbbra is a jók közbecsülése.

x+y.

Vegyes hírek.

— Csuka Domokost a m.-igényi járás szogabiráját a főispán tiszteletbeli főszolgabirává nevezte ki, ezáltal akarván kifejezést adni azon meglepedésnek, melyt a fiatal szogabíró buzgó és eredményes működésével kivívott.

— Borsay Sámuel főiskolai énektanár, kinek több csinos szerzeményét ismeri közönségünk, „A kuria szoknyások” cím alatt egyfelvonásos operettet írt, melyet a kolozsvári színház előadásra elfogadott és a próbákat már megis kezdte.

— Isten tiszteleti sorrend a helybeli róm. kath. plébánia templomban november hó 1-én „Minden szentek” ünnepén 10 órakor délelőtt ünnepélyes istentisztelet tartatik, mely alatt a kath. énekegyet közreműködése mellett előadatik Brunner Eduard nagyon zengzetes és hangszínezés ugymint contrapunctikus szerkezetében nagyon becses rövid C dur miséje. A mise változékony részei Gregorian szerint. „Tantum ergo” két hangra Hallertól, ugyszintén az Olfertorius is két hangra fughetta. — Délután 3 órakor ünnepélyes vespere Gregorian szerint, melynek befejezésével következik a megholtakért tartandó liturgiás vespere. — Este 6 órakor ünnepélyes gyász istentisztelet magyar nyelven a meyholt szívökért, mely alatt az énekes részt szintén a kath. énekegyet tagjai fogják előadni. — November hó 2-án, mint halottak napján délelőtt 10 órakor ünnepélyes gyász istentisztelet, mely alatt énekegyetünk előadja P. Kornmüller Otó, a jelenkor egyik legnagyobb, egyházi zeneköltő és kritikusként Es dur requiemjét. Az introitus és Agnus Dei, ugyszintén a Dies irae monumentalis sequentiája a Gregorianum fenséges dallamai szerint énekeltetnek.

Tornyai Károly.

— Folyó hó 30-án, a reformáció három és háromnegyed százados évfordulójára a helybeli ref. templomban ünnepélyes istentisztelet lesz, melyen imát és egyházi beszédet Berde Sándor theol. tanár és helyettes lelkész tart.

— Koszorus költő halála Tennyson Alfréd, a jelenkor legkiválóbb angol költője, egyuttal Viktoris angol királyné és indiai császárné udvari költője, október 6-án 83 éves korában meghalt.

— Halálozás. Wédel Mari, Wédel József n. enyedi asztalosmester leánya, f. hó 25-ikén hosszantartó súlyos betegség után meghalt. A kedves fiatal leány korai halála széles körben keltett részvétet. A temetési szertartást Jancsó Sándor fiatal lelkész végezte. A fiatal halottat nagy részvételű közönség kísérte végső pihenő helyére, a reformátusok temetőjébe.

— Súlyos testi sértés. Ponor községben Préza Dumitru, Bogdan Gligorin karját egy karóval eltörte. A tettes le van tartoztatva. — Mészáros István n.-enyedi közműves legényt, a csendőrök Tóvisen Ferencz Dénes koreszmája előtt eszméletlen állapotban találták. Karján mély vágott seb látszott, melynek okozója eddig ismeretlen. A sérült a n. enyedi kórházban van ápolás alatt. — Halált okozó súlyos testi sértés. A csendőrség letartoztatta s a járásbíróhoz bekísérte, háportoni Padureau Augustint mivel reá bizonyult, hogy néhány nappal előbb, bottal súlyosan megsértette táncmulatság alkalmával Bia Jusztint, ki fejébe következtében, e hó 12-dikén meg is halt.

— Nyomán van a csendőrség azon mákvirágoknak, kik mint lapukban közlelebből elbeszéltek, két szentandrási vásáros embert kábító itallal elbódítottak s azután pénzükből kifosztották. A nyomozat szerint dézsaknai Bernát Mátyás és szászmoriezi Lozsigán Szimon, ismeretes vásári zsebmetszők voltak a tett elkövetői, kik az éjjeli vonattal az általuk lerészegedett vásárosokat Enyedre kísérték.

— Tüzeset. Luka György ponori lakosnak 268 frt 40 krra becsült csúre, a benne felhalmozott gabona és takarmány készlettel együtt, e hó 2-án t. leszn leégett. A tüzet hihetőleg vigyázatlanság okozta.

— Ember ölés. Rakatói Nyisztor Zsharia, rakatói Herlea Nikulájjal, szeptember 3-án összeveszvéen, ezt pisztolyával lelőtte. A csendőrség a tettest közre kerítvén a járásbírósnak átszolgáltatta.

— Az építő iparosok téli tanfolyama. Ezen tanfolyamra a beiratások — a melyeket a kedvezőtlen egészségügyi viszonyok miatt elhalasztottak — megkezdődtek a budapesti állami ipariskolában (VIII. ker. Népszínház-utca 8. szám) s a vásárnapokon s ünnepnapokon délelőtt 9 órától 12-ig s a köznapokon este 6 órától 7-ig tartatnak. A tanfolyam megnyitása későbbben fog közzétettni. As állami ipariskola igazgatósága.

— Tanfolyam a helyhez kötött (stabil) gőzgépek kezelői számára. Ezen tanfolyamra a beiratások — a melyeket a kedvezőtlen egészségügyi viszonyok miatt elhalasztottak — az állami ipariskolában (Budapest, VIII. ker. Népszínház-utca 8. szám) megkezdődtek s az ünnep-és vásárnapokon délelőtt 9 órától 12-ig s a hétköznapokon este 6 órától 7-ig tartatnak. A tanfolyam megnyitásának napja későbbben fog közzétettni. Az állami ipariskola igazgatósága.

Irodalom.

Megrendelési felhívás: „Könyvtár” című munkámra.

Az 1882-ik évi könyvkiállítás s hazai könyvtárak felkutatása által a régi magyar irodalomnak nagy szolgálatot tett; de egyuttal élőknek feltűntette azok azon hiányokat, melyekben hazai könyvtáraink nagy része sinlett — a rendezetlenséget. Napokat kellett sokszor egyes könyvtárakban kutatom, míg irodalmunk e kincseit a feladás homályából kikeresnem sikerült. — Német- és Olaszországban tett utazásaim közben bmulattal tapasztaltam a könyvtárakban uralkodó rendet és rendszerességet — és szomoruan gondoltam a hazai állapotokra. Ez, és azon körülmény, hogy az utóbbi években számos megkeresés érkezett hozzám a vidékről, a fő- és székvárosból részben azért, hogy nagyobb könyvtárak rendezését vezesse, részben pedig, hogy azok célszerű berendezéséről felvilágosítást adjak, indított arra, hogy 17 éves könyvtári tapasztalataim röviden egybefoglaljam azok számára, kik a könyvben hű barátot látnak. Ohajtánám, hogy az elmúlt századokban oly nagy szorgalommal és költséggel összegyűjtött, de jelenleg elhanyagolt könyvtárak újból feltaroltassanak és az újabb irodalom termékeivel gazdagítva, a nagyobb vidéki városok művelődési gócpontjai legyenek. Ezt pedig csak rendezett könyvtárakkal lehet elérni. Sőt még ott is, hol példjelle volt is némi rendszer alkalmazva, nagyon kívánatos, hogy az általánosan elfogadott bibliographiai elvek jussanak érvényre, melyek nélkül a kutatók igényei ki nem elégíthetők.

Művem alapos felvilágosítást nyújt mind azon munkálatakról, ismeretekről és elvekről, melyek egy könyvtár rendezéséhez megkívánatnak, és egyuttal felvilágosítást teszi a hasonló irányú német művekről.

Tájékozás végett művem tartalmát az alább elősorolt fejezetekben mutatom be:

1) Az írás és anyaga. 2) A nyomdászat rövid története és elterjedése. 3) A könyvek alakja. 4) Önyomatványok. 5) Nyomdai kiállítás. 6) Rika könyvekről. 7) Utánnomtat és szerzői jog. 8) Könyvdiszítések. 9) Könyvkötészet. 10) Peldányok és kiadványokról. 11) Nyilvános és magán könyvtárak berendezése és feállítás. 12) Könyvtári rendszerek.

Felkérem enuófogva hazai közüntézetinket és a nagyobb könyvtárak tulajdonosait sziveskedjenek megrendeléseikkel: D o b r o w s k y Á g o s t könyvkereskedő-höz fordulni (Budapest, Egyetem-utca 2. sz.)

A nő kis nyolcadrét alakban, eredeti kötéssel körülbelül 12 ivnyi tartajommal még ez évben okvetlenül meg fog jelenni.

Ára eredeti vászonkötéssel együtt 1 frt 50 kr. Bolti ára természetesen jóval magasabb lesz.

Kudora Károly,
az egyetemi könyvtár őre.

Felelős szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY. TÜRÖK BERTALAN.

Kiadótulajdonos: WOKÁL JÁNOS.

HIRDETÉSEK

Csikos és kockás selyemszöveteket, Louisiana, Foulard-Sürrah-Taffeta nemkülönben Merveilleus selymeket is méterenként 45 krtól 3 frt. 85 krig. egyes öltönyökre, vagy egész végekenben is postabér-és vámmentesen szállit HENNEBERG G. (es. kir. udvari szállító) selyemgyára ZÜRICHBEN. Minták postafordulóval küldetnek. Svájca címzett levelekre 10 kros. bélyeg ragasztandó. (10)

Őszi ültetésre

ajánlja gyümölcsészeti egyletünk szép növésű,

4 éves oltványait

ponyik, batul, más alma és körte fajok. (3-3)

10 drb. 3 frt 50 kr.

Nagyenyed. Dr. Winkler Albert

Sz. 2106—1892.

kig.

Pályázati hirdetmény.

Alsófehérmegye verespataki járásban elhalálozás folytán üresedésbe jött **mogosi községjegyzői állásra** pályázatot nyitok és felhivom azokat, kik ezen 400 frt évi fizetés, 60 frt iroda átalány, 80 frt postaküldönc, valamint a magán munkálatokért szabályrendeletileg megállapított díjakkal javadalmazott állásra pályázni kívánnak az 1883. évi I. t.-c. 6. §. előirt képességi bizonyítvány-nyal szabályszerűen felszerelt, saját kezűleg irt folyamodványait **folyó évi november hó 20-ig** hozzám adják be, elkésletten beérkezett pályázatokat nem fogadok el.

A választás Mogos nagyközségben a községi előljáro lakásán folyó év november hó 22-én d. é. 10 órakor fog megtartatni.

A megválasztott köteles állását folyó évi december hó 1-én elfoglalni.

A hivatalos magyar nyelven kívül a román nyelv birását megkívánom.

A verespataki járás főszolgabirája.

Verespatakon, 1892. évi október hó 12-én.

Imreh Károly,
főszolgabíró.

331. szám b. v. 1892.

Arverési hirdetmény.

Alóirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a n.-enyedi kir. járásbírósnak 2715/1892. számú végzése által Munkácsi Zeigmond végrehajtató javára Bodola Lajos ellen 455 frt tőke, ennek 1892. év május hó 10. napjától számítandó 6% kamatai és egyéb törvényes járuléai követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság foglalt és 484 frt 88 krra becsült boltiáru cikkekből álló ingóságok nyilvános árverés utján eladatnak.

Mely árverésnek a 2912/1892. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen vagyis Nagyenyeden alperes üzlethelyiségében leendő eszközökre **1892. november hó 12-ik napjának délelőtt 10 órája** határidőül kitűzetik és ahoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok, ezen árverésen, az 1881. évi LX. t.-c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára 1881. LX. t.-c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Nagyenyeden 1892. október hó 24. napján.

GAJZÁGÓ SIMON, kir. bírósági végrel.